

Bez slitování, etiky či humanity. Jestřábí predátor Washington stupňuje sankce proti Íránu

- CZ24 News | 2. dubna 2020

USA: PATRIK SLOBODA komentuje nepochopitelnou zatvrzelost Spojených států ve věci sankcí proti Íránu, i kdyby to mělo znamenat další rozšiřování epidemie koronaviru po světě

Koronavirus převrací studenou válku naruby. Itálii pomáhá Rusko, Čína a Kuba.

Itálii, které se dostalo té nechtěné pocty, že se stala epicentrem nákazy koronaviru v Evropě, začínal kolabovat zdravotní systém. Bella Italia je sice ze statistického hlediska tvorbou HDP na osobu bohatá – stále ještě oficiálně patří do skupiny sedmi nejvyspělejších ekonomik G-7 – letos však začala v čemsi důležitém selhávat. Chybějí jí kapacity na zvládnutí náporu nemocných, kteří nutně potřebují hospitalizaci v náročných protiepidemických podmínkách.

Zatímco někdo jiným v nouzi pomáhá...

Země Apeninského poloostrova se obracela s žádostmi o odbornou pomoc na blízké i vzdálené zahraničí, včetně zemí, proti nimž vede "studenou válku". V případě Ruska dokonce sankční obchodní válku. Kdyby ironií osudu koronavirus nepřinutil USA a NATO drasticky zredukovat chystané mamutí vojenské manévry Defender-Europe 20, možná by se ozývala vojenská italština v Pobaltí na doslech od ruských hranic.

Přesto Moskva pohotově vybudovala vzdušný humanitární most a vypravila do trpící Itálie letku těžkých vojenských nákladních letadel. Přepravily tuny materiální pomoci a zhruba stovku virologů a specialistů ruského ministerstva obrany na infekční choroby. Nákladní auta, která svázela bedny do útrob letadel, vyzdobili Rusové nálepkami zobrazujícími vlajky obou zemí ve tvaru srdcí, graficky spojené nápisem FROM RUSSIA WITH LOVE (Srdečné pozdravy z Ruska).

Můžeme si srovnat přístup Ruska vůči svému studenoválečnému protivníkovi s přístupem transatlantické jaderné supervelmoci vůči svému protivníkovi, Íránu.

Tato země se stala epicentrem nákazy, která se odtud rozmohla po Středním východě a šířila se dál na západ. Íránský zdravotní systém si udržuje poměrně slušnou úroveň navzdory sankcím OSN, USA a Evropské unie. Ty OSN zredukovala dávno před vypuknutím pandemie koronaviru na nepodstatné minimum. I Evropská unie značnou část z nich zrušila nebo pozastavila.

Na druhou stranu Spojené státy sankce neustále stupňují. Tím komplikují íránskému zdravotnickému sektoru dovoz techniky a medikamentů, které si země nedokáže vyrobit sama. Nouze Írance naučila rozvíjet domácí výzkum a výrobu v obdivuhodném rozsahu, až jim některé okolní země závidí, že neupadli do područí amerických farmaceutických kartelů. Z toho mimochodem profituje jejich čínská a indická konkurence. Zejména indickým výrobcům generik slouží Írán jako vítané a lukrativní odbytiště.

Na koronavirus je však íránská, indická a čínská medicína i farmakologie zatím krátká. Prudké rozšíření nákazy v zemi Peršanů a tisícové počty mrtvých vyburcovaly Evropskou unii k tomu, aby vyhověla žádosti Íránu o pomoc. V pondělí 23. března projevila připravenost poslat do Íránu

humanitární pomoc ve výši 20 milionů eur. Brusel se ústy šefa zahraniční a bezpečnostní politiky EU Josepa Borrellu dokonce odvážil oficiálně oznámit, že podpoří i další žádost. Teherán se v ní obrátil na Mezinárodní měnový fond, aby Íránu poskytl 5 miliard dolarů ze zdroje pro mimořádné situace nazývaného Rapid Financing Instrument (RFI).

... jiný jim škodí

Diametrálně odlišný postoj vůči Íránské islámské republice zaujaly Spojené státy. Přestože počet evidovaných osob nakažených koronavirem v samotných USA už drasticky převyšuje jejich počty v Íránu, projevil Bílý dům takovou tvrdost, že otrásla i nadnárodními tvůrci veřejného mínění v médiích.

Nejvlivnější a nejuznávanější nich, tisková agentura Reuters, publikovala v pátek 20. března zprávu s drsným titulkem "US to Iran: Coronavirus will not save you from sanctions" (USA Íránu: koronavirus vás nezachrání před sankcemi).

V tiskové agentuře ho takto neformulovali, aby bezobsažně šokovali. Parafrázuje výrok zvláštního pověřence amerického ministerstva zahraničních věcí pro Írán Briana Hooka. Ten prohlásil na margo Íránu toto: "Naše politika maximálního tlaku na režim pokračuje". Trojice autorů zmiňované zprávy z dílny Reuters připomněla, že Čína apelovala už 16. března na Spojené státy, aby uvolnily protiíránské sankce z humanitárních důvodů.

Odpovědí Washingtonu na apely i z jiných stran byla nabídka poslat Íránu humanitární pomoc bez zmírňování sankcí. Za takových okolností vnímá Teherán nabídku Washingtonu jako fíkový list na zakrytí studu před světem za svou křečovitou neoblomnost. Jinými slovy, jako jednorázovou almužnu. Nejvyšší duchovní vůdce země ajatolláh Alí Chameneí ji v neděli 22. března odmítl. Politické vedení Íránu – podřízené duchovnímu – se podle toho vyjadřovalo. "Pokud chtějí USA pomoci Íránu s koronavirem, ať zruší sankce", citovala tisková kancelář v pondělí, 23. března íránského prezidenta.

Hasan Rúhání si postěžoval: "Zablokovali jste vývoz íránské ropy, zastavili jste íránské bankovní transakce ... Vaše nabídka pomoci je největší lži v historii." Chtěl tím říci, že Spojené státy extraterritoriálně vztahují své protiíránské sankce i na neíránské společnosti, které by chtěly prodávat a dopravovat zboží, případně poskytovat služby objednané Íránem. Humanitární pomoc do tohoto okleštění sice nespadá, ale mnohé společnosti mají strach ze znevýhodnění nebo diskriminace při jiných obchodních transakcích s americkými partnery.

Další sklíčko do mozaiky: právě se láme chleba.